

[Otto Mørch.]

kan være ensartede på alle tider af døgnet og året, og vi er vel alle i dette ting enige om, at respekten for loven er den allervigtigste faktor i hele denne sag.

Der kunne netop på hastighedsområdet gøres en række vigtige betragtninger gældende, men vi kan jo under udvalgsarbejdet dykke ned i problemerne. Jeg skal blot fastslå, at hvis man indfører en fartgrænse, så skal enhver billist føle, at der er en god grundelse for denne fartgrænse, selv om det måske ikke fremgår umiddelbart, og det kan aldrig — jeg gentager — aldrig være tilfældet med en generel grænse. I stedet for en sådan grænse ville en vejledende maksimalfart være langt mere logisk, fordi den dog refererer til optimale forhold, hvad angår vejrlig og trafik.

Med skal det også, at det altid er særdeles uklogt at gennemføre en lov, som man ikke har nogen chance for at håndhæve. Med den nuværende politistyrke er det ganske udelukket at gennemføre en effektiv kontrol på samtlige landeveje. En ordning lig den amerikanske med klip i kørekortet ved farlige hastighedsovertrædelser, 3 klip og så fratagelse af førerbevis og ny prøve, vil efter min mening virke meget præventiv.

Ministeren har også i sin fremsættelse åbnet mulighed for debat om spirituskørsel. Jeg må erkende, at den måde, hvorpå vi hidtil har søgt at bekæmpe bilkørsel i spirituspåvirket tilstand, ikke har vist sig særlig effektiv. Det er nu så galt, at mere end 7.000 mennesker i løbet af et år idømmes ubetinget frihedsstraf for denne lovovertrædelse, og hermed er antallet af frihedsstraffe for spritkørsel blevet dobbelt så stort som antallet af frihedsstraffe for alle andre former for kriminalitet tilsammen; 13 pct. steg antallet af domfældte for spirituskørsel fra 1968 til 1969.

Det er altså et dystert billede, der tegner sig her, men spørgsmålet er: hvad skal vi, og hvad kan vi gøre for at bedre dette dødsensfarlige kriminalitetsforhold? Færdselskommissionen er kommet med en betænkning, hvori man indstiller, at der indføres fast promillegrænse, altså en væsentlig ændring af vor hidtidige retsopfattelse, der er sikret i retsplejeloven af 1919 gennem den frie bevisførelse. Under vor nuværende form kan dommeren i dag lægge vægt på samtlige

beviselementer, den tiltaltes egen forklaring om spiritusforbrug, politiets efterforskning, vidneforklaringerne, kørslen og eventuelle uheldige omstændigheder i forbindelse med denne, den kliniske spiritusprøve og endelig alkoholpromillen. Her skal tilføjes, at nogle tilsyneladende lægger for megen vægt på promillen i forhold til andre beviselementer.

Indførelsen af en fast, men usikker, usynlig og umærkelig grænse vil ud fra retsplejehensyn være et alvorligt tilbageskridt, og hvor er beviset for, at præventionen bliver stærkere af den grund? Det er det helt centrale spørgsmål i denne debat.

Den medicinske sagkundskab repræsenteret ved retslægerrådet afviser tanken om fast promille som bevisgrundlag alene, fordi der efter sagkundskabens mening er så mange usikkerhedsmomenter. Mennesket kan ved at drikke samme kvantum spiritus under ensartede betingelser få forskellige promillestørrelser, og det samme menneske kan få én promillestørrelse den ene dag og en helt anden to uger senere efter at have indtaget samme mængde alkohol.

Men færdselsikkerhedskommissionen har ikke ønsket at lytte til den medicinske sagkundskab og har ikke ønsket at tage hensyn til den afsvækkelse af retstrygheden for den enkelte, der ligger i vor nuværende lovgivning. Det er nu op til folketinget at tage stilling for og imod indførelsen af en fast promillegrænse, en grænse, mener jeg, der vil medføre formodningsdomme med den gennemsnitsretfærdighed, det indebærer.

Jeg og mange i min gruppe er meget betænkelige ved at tilsidesætte den medicinske sagkundskabs advarsel. Jeg og mange i min gruppe er også meget betænkelige ved at indføre et lovbundet stift bevismiddel, som fører til ren vilkårlighed ved domfældelse. Der skal jo dømmes, når promillehøjden er nået, og det vil sige, at mennesker, som har gjort sig skyldig i præcis samme handling, vil blive bedømt forskelligt. Den ene dømmes, fordi han en dag er uheldig og har en høj promille, den anden frifindes, fordi han er heldig og har en lav promille. Det nuværende system har den store fordel, at man kan ramme hårdt ned ad promillestigen; selv den, der har kørt med en alkoholpromille på 0,75, kan straffes med frihedsstraf og kørekortfortabelse, hvis han på grund af træthed eller andre grunde, f. eks. medicin-